

Adroddiad i'r	Cabinet
Dyddiad y cyfarfod	17 Rhagfyr 2024
Aelod/Swyddog Arweiniol	Y Cyng. Barry Mellor - Aelod Arweiniol yr Amgylchedd a Chludiant
Pennaeth y Gwasanaeth	Paul Jackson Pennaeth Priffyrdd a Gwasanaethau Amgylcheddol
Awdur yr adroddiad	Kimberley Mason (Rheolwr Prosiect Corfforaethol)
Teitl	Strategaeth Ddrafft Toiledau Lleol

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

1.1. Mae'r adroddiad hwn yn cyflwyno'r Strategaeth ddrafft Toiledau Lleol a fydd yn destun ymgynghoriad yn dilyn cymeradwyaeth y Cabinet.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

2.1. Pwrpas yr adroddiad hwn yw cyflwyno'r Asesiad o Anghenion Dros Dro Toiledau Lleol a'r Strategaeth ddrafft Toiledau Lleol ar gyfer Sir Ddinbych, a cheisio cymeradwyaeth gan y Cabinet i gynnal ymgynghoriad cyhoeddus.

3. Beth yw'r Argymhellion?

3.1. Bod y Cabinet yn cydnabod y gwaith a gwblhawyd hyd yma yn dilyn adolygiad o anghenion y boblogaeth leol a gynhaliwyd drwy ymgynghoriad cyhoeddus ac yn cymeradwyo'r asesiad o anghenion terfynol. Gellir gweld yr Asesiad o Anghenion Dros Dro yn [Atodiad 2](#).

3.2. Bod y Cabinet yn cymeradwyo'r strategaeth ddrafft a'r cynllun gweithredu sydd ynddi yn unol â Deddf Iechyd Cyhoeddus (Cymru) 2017: Darpariaeth Toiledau.

- 3.3. Dirprwyo awdurdod i Aelod Arweiniol Priffyrdd a'r Amgylchedd i gytuno ar unrhyw fân newidiadau golygyddol sydd eu hangen i'r strategaeth ddrafft cyn yr ymgynghoriad cyhoeddus.
- 3.4. Bod y Cabinet yn cadarnhau ei fod wedi darllen, deall ac ystyried yr Asesiad o'r Effaith ar Les sydd ynghlwm yn [Atodiad 3](#) fel rhan o'i ystyriaethau.

4. Manylion yr Adroddiad

Cefndir

Mabwysiadodd Llywodraeth Cymru Ddeddf Iechyd y Cyhoedd (Cymru) yn 2017.

Mae'r Ddeddf hon yn cyfuno amrywiaeth o gamau ymarferol ar gyfer diogelu a gwella iechyd.

- 4.1. Mae a wnelo Rhan 8 o'r Ddeddf â darparu toiledau, a strategaethau toiledau lleol yn benodol. Nod y ddeddfwriaeth yn y pen draw yw sicrhau bod pob awdurdod lleol yn asesu'r angen am gyfleusterau cyhoeddus yn y gymuned ac yn arfer dull strategol a thryloyw wrth fodloni'r angen hwnnw.
- 4.2. Mae'r Ddeddf yn rhoi dyletswydd ar awdurdodau lleol i baratoi a chyhoeddi Strategaeth Toiledau Lleol sy'n gorfod cynnwys asesiad o'r angen am doiledau, yn cynnwys cyfleusterau newid babis a chyfleusterau newid ar gyfer pobl anabl.

Strategaeth Ddrafft Toiledau Lleol

- 4.3. Yn dilyn adolygiad o anghenion y boblogaeth leol, mae'r strategaeth ddrafft ynghlwm yn [Atodiad 1](#). Nid yw'r strategaeth sydd ar ein gwefan ar hyn o bryd (Strategaeth Toiledau Cyhoeddus 2022 - 2027) wedi cael ei chymeradwyo.
- 4.4. Mae Cwestiynau Cyffredin wedi cael eu drafftio mewn ymateb i sylwadau a dderbyniwyd yn ystod yr ymgynghoriad ar yr Asesiad o Anghenion Dros Dro a gynhaliwyd rhwng 22 Gorffennaf a 15 Medi 2024. Gellir gweld y Cwestiynau Cyffredin yn [Atodiad 4](#).
- 4.5. Os bydd yn cael ei gymeradwyo gan y Cabinet, y cam nesaf fydd cynnal ymgynghoriad cyhoeddus ar Strategaeth Ddrafft Toiledau Lleol Cyngor Sir Ddinbych.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

5.1. Bydd cwblhau'r Strategaeth Toiledau Lleol yn cyfrannu at:

- Sir Ddinbych lewyrchus: cefnogi twf economaidd
- Sir Ddinbych iachach, hapusach a gofalgarg: Helpu pobl i fyw'n annibynnol gan ddarparu cefnogaeth

6. Faint fydd hyn yn ei gostio a sut y bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

6.1. Cynhyrchwyd Strategaeth ddrafft Toiledau Lleol Sir Ddinbych yn fewnol felly nid oes unrhyw gostau ynghlwm â'i chynhyrchu.

6.2. Bydd y Cyngor yn parhau i gynnig hyd at £500 o grant y flwyddyn dan y Cynllun Toiledau Cymunedol, i helpu busnesau unigol i agor eu toiledau i'r cyhoedd.

6.3. Datblygwyd Cynllun Cyfathrebu a bydd angen cefnogaeth mewn perthynas â chyfathrebu ac ymgysylltu er mwyn gallu ymgynghori â'r cyhoedd ar Strategaeth ddrafft Toiledau Lleol Sir Ddinbych.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o Effaith ar Les?

7.1. Cwblhawyd Asesiad o Effaith ar Les fel rhan o'r Strategaeth ddrafft Toiledau Lleol. Nid yw'r strategaeth yn cael effaith anghymesur ar un grŵp yn fwy na'r llall, a disgwylir felly y bydd yn cael effaith gadarnhaol ar bob nodwedd a ddiogelir. Bydd yn cynnwys cynllun gweithredu o sut mae Cyngor Sir Ddinbych yn cynnig bodloni'r angen a nodwyd.

8. Pa ymgynghoriadau sydd wedi'u cynnal gyda Chraffu ac eraill?

8.1. Y Tîm Gweithredol Corfforaethol ac Aelod Arweiniol yr Amgylchedd a Chludiant

8.2. Cwblhawyd ymgynghoriad cyhoeddus ar yr Asesiad o Anghenion Dros Dro ar gyfer Toiledau Lleol, a gynhaliwyd rhwng 22 Gorffennaf a 15 Medi. Cafwyd 1,419 o ymatebion sydd wedi helpu i lywio'r Strategaeth ddrafft Toiledau Lleol, sy'n

amlinellu'r camau y mae'r awdurdod lleol yn eu cynnig er mwyn bodloni'r angen hwnnw.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

9.1. Mae Cyngor Sir Ddinbych, fel pob Awdurdod Lleol arall yn y DU, yn wynebu cyfnod o bwysau cyllidebol sylweddol a pharhaus ac mae'n bwysicach nac erioed i sicrhau ein bod yn gwneud y defnydd gorau o adnoddau lleol. Felly, mae'n rhaid i ni newid y ffordd rydym yn darparu rhai gwasanaethau wrth i ni geisio defnyddio ffyrdd mwy creadigol i ddarparu rhai gwasanaethau megis toiledau cyhoeddus. Cymeradwyodd y Cabinet a'r Cyngor gynigion i osod cyllideb gytbwys ar gyfer 2024/25, yn cynnwys cynnig cyfleusterau cyhoeddus.

10. Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

10.1. Nodwyd nifer o risgiau sydd ynghlwm â'r prosiect a gellir gweld y rhain yn [Atodiad 5](#).

11. Pŵer i wneud y penderfyniad

- Deddf Llywodraeth Leol 1972, adran 123
- Deddf Llywodraeth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1976, adran 20
- Deddf Priffyrdd 1980, adran 114
- Deddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990, adran 106
- Deddf Llywodraeth Leol 2000, adran 2
- Deddf Cydraddoldeb (2010)